

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

Η Ελλάδα κερδίζει τρία βραβεία της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την πολιτιστική κληρονομιά/ Βραβεία Europa Nostra

Βρυξέλλες / Χάγη, 14 Απριλίου 2015 - Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή και η Europa Nostra ανακοίνωσαν σήμερα τους νικητές για το 2015 των βραβείων της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την Πολιτιστική Κληρονομιά / Βραβεία Europa Nostra, τα οποία θεωρούνται τα μεγαλύτερου κύρους βραβεία στην Ευρώπη στον τομέα της πολιτιστικής κληρονομιάς. Η **28 νικητές** επελέγησαν ανάμεσα σε 263 αιτήσεις, που υποβλήθηκαν από οργανισμούς και ιδιώτες από 29 χώρες, και τιμώνται για τα εξαιρετικά τους επιτεύγματα σε τέσσερις κατηγορίες: 1) αποκατάσταση, 2) έρευνα και ψηφιοποίηση, 3) μακροχρόνια προσφορά στην πολιτιστική κληρονομιά, και 4) εκπαίδευση, κατάρτιση και ευαισθητοποίηση.

Η εκδήλωση για την απονομή των ευρωπαϊκών βραβείων πολιτιστικής κληρονομιάς θα πραγματοποιηθεί στις **11 Ιουνίου** στο **Δημαρχείο του Όσλο** και θα συνδιοργανωθεί από τον **Fabian Stang**, Δήμαρχο του Όσλο, τον **Tibor Navracsics**, Ευρωπαίο Επίτροπο για την Εκπαίδευση, τον Πολιτισμό, την Νεολαία και τον Αθλητισμό, και τον **Plácido Domingo**, τον διάσημο τραγουδιστή της όπερας και Πρόεδρο της Europa Nostra. Στην εκδήλωση, επτά από τους νικητές θα τιμηθούν με το Μεγάλο Βραβείο (Grand Prix), λαμβάνοντας €10.000 έκαστος, και ένας θα λάβει το Βραβείο Κοινού, το οποίο θα επιλεγεί μέσω [διαδικτυακής ψηφοφορίας](#) από την Europa Nostra.

«Η πολιτιστική κληρονομιά είναι ένα από τα σημαντικότερα πλεονεκτήματα της Ευρώπης. Αποφέρει αναρίθμητα πολιτιστικά, οικονομικά, κοινωνικά και περιβαλλοντικά οφέλη σε όλους μας. Θα ήθελα να συγχαρώ τους νικητές για το 2015 των βραβείων της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την Πολιτιστική Κληρονομιά / Βραβεία Europa Nostra, οι οποίοι αποτελούν άριστο παράδειγμα όσων μπορούν να κάνουν για την πολιτιστική κληρονομιά αφοσιωμένοι και ικανοί Ευρωπαίοι – κι επίσης για την Ευρωπαϊκή μας ταυτότητα, συμβάλλοντας στο αίσθημα του ανήκειν. Όλοι θα πρέπει να συνεχίσουμε να εργαζόμαστε μαζί για να συνδράμουμε κοινότητες και πολίτες να ιδιοποιηθούν την πολιτιστική μας κληρονομιά, να την καταστήσουν μέρος της καθημερινότητάς μας και να την διατηρήσουν για τις επόμενες γενιές», είπε ο Επίτροπος Navracsics.

«Οι φετινοί νικητές αποτελούν ισχυρά παραδείγματα δημιουργικότητας και καινοτομίας στο χώρο εργασίας, για την πολιτιστική κληρονομιά της Ευρώπης. Δείχνουν, επίσης, ότι η πολιτιστική κληρονομιά είναι σημαντική για την Ευρώπη και τους πολίτες της. Πιστεύουμε ότι, υπό την ηγεσία του Προέδρου Juncker και του Επιτρόπου Navracsics, η στρατηγική της Ευρωπαϊκής Ένωσης για μια ολοκληρωμένη προσέγγιση στην πολιτιστική κληρονομιά θα αναπτυχθεί περαιτέρω και θα εφαρμοστεί», πρόσθεσε ο Plácido Domingo.

ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ

Για την Europa Nostra

[Elena Bianchi](#) +31 70 302 40 58
[Joana Pinheiro](#) +31 70 302 40 55
Twitter: [@europanostra](#)

Για την Ευρωπαϊκή Επιτροπή

[Lucia Caudet](#) +32 2 29 56182
[Mirna Bratoz](#) +32 2 29 87278

ΜΑΘΕΤΕ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΑ

Σχετικά με κάθε βραβευμένο έργο:
[Πληροφορίες και σχόλια της κριτικής επιτροπής](#), [φωτογραφίες σε υψηλή ανάλυση](#) και [βίντεο](#)

[Ιστοσελίδα Δημιουργική Ευρώπη](#)
Twitter: [@europe creative](#)
[Ιστοσελίδα Ευρωπαϊκού Επίτροπου Navracsics](#)

Οι νικητές των βραβείων το 2015

(κατ' αλφαβητική σειρά ανά χώρα)

Κατηγορία Αποκατάσταση

- [Picturesque Garden of the Museum van Buuren in Brussels, BELGIUM](#)
- [Armenian Church and Monastery in Nicosia, CYPRUS](#)
- [Boulingrin Central Market Hall in Reims, FRANCE](#)
- [Antouaniko Mansion in Chios, GREECE](#)
- [Liszt Academy of Music in Budapest, HUNGARY](#)
- [Nuragic Sculptures of Monte Prama in Sardinia, ITALY](#)
- [Paleochristian Mosaics of the Basilica Complex in Aquileia, ITALY](#)
- [The Halls Amsterdam: Centre for Media, Fashion, Culture and Crafts, THE NETHERLANDS](#)
- [Manor House in Eidsvoll, NORWAY](#)
- [Cathedral in Tarazona, SPAIN](#)
- [Salt Valley of Añana, Basque Country, SPAIN](#)
- [Armenian Church of St. Giragos in Diyarbakir, TURKEY](#)
- [Middleport Pottery in Stoke-on-Trent, UNITED KINGDOM](#)
- [Stonehenge: Surrounding Landscape and Visitor Centre in Wiltshire, UNITED KINGDOM](#)

Κατηγορία Έρευνα και Ψηφιοποίηση

Έργα Έρευνας:

- [Restoration of Lasithi Plateau's Windmills with Perforated Sails, Crete, GREECE](#)
- [Learning from las Cuencas: the Cultural Landscape of the Asturian Coalfields, SPAIN](#)

Έργα Ψηφιοποίησης:

- [HERMES: Hermoupolis Digital Heritage Management, Syros, GREECE](#)
- [Wonders of Venice: Virtual Online Treasures in St. Mark's Area, ITALY](#)

Κατηγορία Μακροχρόνια Προσφορά στην Πολιτιστική Κληρονομιά

- [The Rundling Association, Jameln, GERMANY](#)
- [Huis Doorn Association of Friends, Doorn, THE NETHERLANDS](#)
- [Churches Conservation Trust, London, UNITED KINGDOM](#)

Κατηγορία Εκπαίδευση, Κατάρτιση και Ευαισθητοποίηση

Έργα Εκπαίδευσης:

- [Heritage Skills Initiative, Newcastle upon Tyne, UNITED KINGDOM](#)
- [Young Archaeologists' Club, York, UNITED KINGDOM](#)

Έργα Κατάρτισης:

- [Programme for Owners of Rural Buildings in Estonia, Tallinn, ESTONIA](#)
- [The Outbuilding Project, Roros, NORWAY](#)

Έργα Ευαισθητοποίησης:

- [The Garden City of Stains, FRANCE](#)
- [Saving Past Testimonies for Building a Future, Chisinau, MOLDOVA](#)
- [The Fota Walled Garden, Cork, IRELAND](#)

Αρχοντικό Αντουάνικο, Χίος

Η περιοχή νοτίως της πόλεως της Χίου είναι γνωστή ως Κάμππος. Είναι εντελώς επίπεδη και καλύπτεται από ένα πυκνό δίκτυο μικρών οδών. Το μεγαλύτερο μέρος του νησιού είναι φυτεμένο με εσπεριδοειδή. Οι οπωρώνες περιβάλλονται από υψηλούς λιθόκτιστους φράχτες, οι οποίοι προστατεύουν τα δένδρα από τον άνεμο και την σκόνη. Το τοπίο του Κάμπου είναι ξεχωριστό και μοιάζει ελάχιστα με αυτό των άλλων νησιών του Αιγαίου. Το Αντουάνικο είναι ένα από τα κτήματα της περιοχής. Η κυρίως οικία κτίστηκε το 1893, όμως παλαιότερες δομές, όπως το σύστημα άρδευσης και η φυτεία εσπεριδοειδών, επιβιώνουν εντός του κτήματος.

Οι εργασίες στο Αντουάνικο περιελάμβαναν δομικές επισκευές, αποκατάσταση της κυρίως οικίας και μετατροπή βοηθητικών κτηρίων σε χώρους διαμονής, κυρίως για χρήση κατά τις διακοπές, όπως επίσης και εκτεταμένες εργασίες αποκατάστασης του συστήματος άρδευσης. Η σχέση μεταξύ του δομημένου και του φυσικού περιβάλλοντος αποκαταστάθηκε σύμφωνα με το αρχικό σχέδιο, ως μία εξοχική οικία με αγροτικές εγκαταστάσεις να την περιβάλλουν, και με όλους τους ενδιάμεσους χώρους, δομές και χαρακτηριστικά να έχουν αποκατασταθεί.

Οι αναστηλωτικές επεμβάσεις στο αρχοντικό Αντουάνικο, το οποίο βρίσκεται σε ένα από τα πιο χαρακτηριστικά πολιτιστικά τοπία της Ευρώπης, είχαν ως αποτέλεσμα την αποκατάσταση ενός ολοκληρωμένου παραδείγματος ιστορικού συγκροτήματος με μοναδικό μικτό χαρακτήρα, ο οποίος συνδυάζει χρήσεις κατοικίας και αγροτικής παραγωγής. Οι κριτές εκτίμησαν ιδιαίτερα την υψηλή ποιότητα των αναστηλωτικών εργασιών, οι οποίες περιελάμβαναν την ανάκτηση παραδοσιακών τεχνικών δόμησης και προ-βιομηχανικών αγροτικών συστημάτων, την εφαρμογή και ανάδειξη τοπικών τεχνικών, όπως επίσης και την ανανέωση της αρχικής σχέσης ανάμεσα στο δομημένο και το φυσικό περιβάλλον. Οι κριτές θεώρησαν το έργο ως πρότυπο για ανάλογα έργα, τα οποία είναι απαραίτητα εάν πρόκειται να διατηρηθεί η αυθεντικότητα αυτής της πολύτιμης ιστορικής περιοχής.

Αποκατάσταση ανεμομύλων με διάτρηση ιστίων στο οροπέδιο του Λασιθίου, Κρήτη

Το οροπέδιο του Λασιθίου είναι ένα μεγάλο οροπέδιο που παρουσιάζει ενδορροή (δηλαδή αποστραγγίζεται εσωτερικά και όχι μέσω κάποιου ποταμού) στην Ανατολική Κρήτη. Έχει μακρά ιστορία, συμπεριλαμβανομένου του μύθου ότι αποτελεί τον τόπο γεννήσεως του Δία, η φήμη του όμως κατά τον προηγούμενο αιώνα οφείλεται στο τεράστιο δάσος από ανεμομύλους, περίπου 10.000, οι οποίοι κατασκευάστηκαν (1910-1950) ώστε να βοηθούν στην άρδευση του ρηχού εδάφους. Οι περισσότεροι από αυτούς έπαυσαν να λειτουργούν κατά τις τελευταίες δεκαετίες, λόγω αναποτελεσματικότητας και έλλειψης συντήρησης.

Ωστόσο, πρόσφατη έρευνα από τον κύριο Γεώργιο Χατζάκη, μηχανολόγο μηχανικό, μπορεί να ανατρέψει την παρακμή τους. Έχει επιτυχώς πειραματιστεί με περίπου 20 μύλους, ανοίγοντας μικρές οπές στα ιστία, τα οποία μπορούν να λειτουργούν ικανοποιητικά σε ανέμους χαμηλής έντασης. Σε ισχυρούς ανέμους οι οπές έχουν το πλεονέκτημα να μεγαλώνουν, μειώνοντας κατ' αυτόν τον τρόπο την ένταση του ανέμου και διασφαλίζοντας την σωστή λειτουργία του μύλου. Το μέγεθος των οπών μπορεί να ποικίλει αναλόγως της φύσης της άρδευσης, την οποία κάθε ένας μύλος θα πρέπει να φέρει εις πέρας. Ελπίζεται ότι η τεχνική αυτή σε σύντομο χρονικό διάστημα θα μπορεί να εφαρμοστεί σε όλους τους ανεμομύλους του οροπεδίου.

Η κριτική επιτροπή εξέφρασε τον θαυμασμό της για αυτή την ευφυή ιδέα, που έχει ως στόχο την βελτίωση της αποτελεσματικότητας αυτού του αξιόλογου συνόλου ανεμομύλων – και ενδεχομένως την επαναφορά πολλών μη χρησιμοποιούμενων ανεμομύλων στη ζωή και την παραγωγική διαδικασία. Η προσεκτική μεθοδολογία των βελτιωτικών επεμβάσεων έχει ως αποτέλεσμα οι οπές στα ιστία να είναι πρακτικά αόρατες διά γυμνού οφθαλμού από κάτω. Είναι σαφές ότι η ανανεωμένη χρήση αυτών των ανεμομύλων, οι οποίοι περιστρέφονται σε όλη την έκταση του τοπίου, όχι μόνο θα βελτιώσει την τοπική γεωργία και αισθητική αλλά θα προσφέρει και μία φιλική προς το περιβάλλον τεχνική για την αποκατάσταση μύλων και την επανάχρησή τους αλλού στην Ευρώπη.

HERMES: Ψηφιακή διαχείριση της πολιτιστικής κληρονομιάς της Ερμούπολης, Σύρος

Αυτό το έργο ψηφιοποίησης αφορά στην δημιουργία μίας δωρεάν, ανοιχτού κώδικα ιστοσελίδας για την προβολή του περιεχομένου της έρευνας ενός συγκεκριμένου σχεδίου αποκατάστασης. Το σχέδιο επικεντρώνεται στην περίπου 200 ετών πόλη της Ερμούπολης στη Σύρο (Αιγαίο Πέλαγος), η οποία είναι μοναδική στο βαθμό που το κτηριακό της απόθεμα, αποτελούμενο από περισσότερα από 1.000 κτήρια, παραμένει ανέπαφο σχεδόν στο σύνολό του, από την ίδρυσή της πόλης έως σήμερα.

Ένα πολύ-μεταβλητό μοντέλο έχει αναπτυχθεί για την αξιολόγηση και παρακολούθηση σχεδόν όλων αυτών των κτηρίων, καταγράφοντας δεδομένα έως και σε 192 πεδία για κάθε κτήριο, δημιουργώντας πολλαπλές διαστάσεις για την εξαγωγή, και στη συνέχεια κατανόηση και ερμηνεία, της ιστορίας του κάθε κτηρίου, της τοποθεσίας του, της κατάστασής του, του σκοπού του στο παρόν και το παρελθόν, του ιδιοκτησιακού του καθεστώτος, της παθολογίας και της αρχιτεκτονικής του ποιότητας. Η ευπάθεια κάθε κτηρίου στη φθορά, ή ακόμα και στην κατάρρευση, επίσης καταγράφεται και οι λεπτομέρειες είναι προσβάσιμες από το κοινό.

Το HERMES είναι ένα εξειδικευμένο, πολλαπλών κριτήριων σχέδιο αποκατάστασης της πόλης της Ερμούπολης, το οποίο ήδη εφαρμόζεται από τον τοπικό Δήμο. Κατά την τρέχουσα κατάσταση οικονομικής δυσπραγίας στην Ελλάδα, μία τόσο εκτεταμένη και αναλυτική καταγραφή είναι πολύτιμη για την αξιολόγηση των προτεραιοτήτων για παρέμβαση, δεδομένων των περιορισμένων πηγών χρηματοδότησης.

Η κριτική επιτροπή επαινέσε το πρόγραμμα λόγω της επιστημονικής και τεχνικής πολυπλοκότητάς του. Η σχετικά σύντομη ιστορία της Ερμούπολης δεν καθιστά την αρχιτεκτονική της αξία λιγότερο σημαντική, ενώ το πρόγραμμα αυτό έχει επιτρέψει την συγκέντρωση ενός εντυπωσιακά λεπτομερούς και ακριβούς συνόλου δεδομένων. Το πρόγραμμα αποτελεί υπόδειγμα για την διάδοση της αξίας της ψηφιοποίησης στη συλλογή και διατήρηση πληροφοριών σχετικά με την αρχιτεκτονική κληρονομιά της Ευρώπης, και για τους τρόπους με τους οποίους η κατανόηση της πολυπλοκότητας του παρελθόντος και η ανταπόκρισή μας σε αυτή στο μέλλον μπορούν να αναπτυχθούν και να αποτελέσουν βάση για δράση.

Ιστορικό

Το [Βραβείο πολιτιστικής κληρονομιάς της ΕΕ / Βραβεία Europa Nostra](#) ξεκίνησε το 2002 από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή σε συνεργασία με την Europa Nostra. Το βραβείο τιμά και προωθεί τις καλύτερες πρακτικές που σχετίζονται με την διατήρηση της πολιτιστικής κληρονομιάς, τη διαχείριση, την έρευνα, την εκπαίδευση και την επικοινωνία. Με αυτόν τον τρόπο, φέρνει την πολιτιστική κληρονομιά πιο κοντά στους ευρωπαίους πολίτες και συμβάλλει στην ισχυρότερη δημόσια αναγνώριση της πολιτιστικής κληρονομιάς ως στρατηγικού πόρου για την κοινωνία και οικονομία της Ευρώπης. Ένα σύνολο από 415 επιτεύγματα εξαιρετικής πολιτιστικής κληρονομιάς έχουν αναγνωρισθεί τα τελευταία 13 χρόνια.

Κάθε χρόνο, οργανισμοί και ιδιώτες από όλη την Ευρώπη υποβάλουν τις αιτήσεις τους για τα βραβεία. [Ειδικές κριτικές επιτροπές που αποτελούνται από ανεξάρτητους εμπειρογνώμονες](#) αξιολογούν τις υποψηφιότητες και επιλέγουν έως και 30 νικητές, σε τέσσερις κατηγορίες: 1) αποκατάσταση, 2) έρευνα και ψηφιοποίηση, 3) μακροχρόνια προσφορά στην πολιτιστική κληρονομιά, και 4) εκπαίδευση, κατάρτιση και ευαισθητοποίηση. Όλοι οι νικητές λαμβάνουν μια πλάκα ή τρόπαιο. Οι επτά Grand Prix νικητές λαμβάνουν επίσης € 10.000 εκάστος.

Τα βραβεία απονέμονται στους νικητές σε μια μεγάλη δημόσια τελετή, που φιλοξενείται κάθε χρόνο σε μια διαφορετική ευρωπαϊκή πόλη. Η τελετή απονομής βραβείων για το 2015 πρόκειται να λάβει χώρα στο Όσλο και αποτελεί μέρος του [Ευρωπαϊκού Συνεδρίου Κληρονομιάς](#) της Europa Nostra που θα πραγματοποιηθεί στη νορβηγική πρωτεύουσα (10-14 Ιουνίου). Το συνέδριο υποστηρίζεται από το πρόγραμμα Δημιουργική Ευρώπη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τη Διεύθυνση Πολιτιστικής Κληρονομιάς και του Συμβουλίου Τεχνών της Νορβηγίας - Riksantikvaren, καθώς και την πόλη του Όσλο, μεταξύ πολλών άλλων δημόσιων και ιδιωτικών φορέων από τη Νορβηγία.

Το βραβείο είχε την υποστήριξη του προγράμματος [Culture της Ευρωπαϊκής Ένωσης](#) (2007-2013) και υποστηρίζεται τώρα από το νέο πρόγραμμα [Δημιουργική Ευρώπη](#) (2014-2020).

Η [Europa Nostra](#) είναι η ευρωπαϊκή ομοσπονδία ΜΚΟ πολιτιστικής κληρονομιάς. Καλύπτοντας 40 χώρες στην Ευρώπη, η οργάνωση είναι η φωνή της κοινωνίας των πολιτών, αφοσιωμένη στη διαφύλαξη και προαγωγή της πολιτιστικής και φυσικής κληρονομιάς. Η Europa Nostra κάνει εκστρατείες για να σώσει απειλούμενα μνημεία, τοποθεσίες και τοπία της Ευρώπης, κυρίως μέσα από το πρόγραμμα «Τα 7 πιο απειλούμενα», το οποίο διαχειρίζεται σε συνεργασία με το Ινστιτούτο της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων. Γιορτάζει την αριστεία μέσω του βραβείου πολιτιστικής κληρονομιάς της ΕΕ / Βραβεία Europa Nostra. Επιδιώκει επίσης να συμβάλει στις ευρωπαϊκές στρατηγικές και πολιτικές που σχετίζονται με την πολιτιστική κληρονομιά. Η Europa Nostra ιδρύθηκε το 1963 και αναγνωρίζεται σήμερα ως το πιο αντιπροσωπευτικό και ισχυρό δίκτυο πολιτιστικής κληρονομιάς στην Ευρώπη. Το 2014, η οργάνωση έλαβε επιχορήγηση από το πρόγραμμα Δημιουργική Ευρώπη της Ευρωπαϊκής Ένωσης για να στηρίξει τη δραστηριότητα του δικτύου της για την «Ενσωμάτωση της Πολιτιστικής Κληρονομιάς» στην Ευρώπη.